

Dziesiąta rocznica wydarzeń styczniowych

Wolność zdobyta krwią

Styczeń 1991r. Przed gmachem Parlamentu obrońców jego grzano gorącą herbatą

Fot. archiwum

Dzisiaj mijają dziesięć lat od dnia, gdy wojsko sowieckie wraz z miejscowymi kolaborantami dokonali brutalnej próby przewrotu ustroju państwowego na Litwie.

Krwawy zamach stanu z roku 1991 zabił czternastu ludzi, setkom, nawet tysiącom, odebrał zdrowie.

Przedtem jednak była „destruktywna” praca na rzecz rozwalenia ZSRR. Prowadził ją utworzony w 1988 roku Ruch na Rzecz Przebudowy (gorbaczowskiej) – Sajūdis. Inicjatorzy Sajūdisu – Vytautas Landsbergis, Nijolė Sadūnaitė, Kazimiera

Prunskienė, Antanas Terleckas, filozof Arvydas Juozaitis i in. zaczęli budzić tożsamość narodową Litwinów i poprowadzili zniewolony naród precz z „więzienia narodu”. Koniec lat 80-tych kojarzy się nam z licznymi wiecami, uniesionymi nastrojami o przedsmaku wolności, autentyczną przyjaźnią między mieszkańcami Litwy.

Dążenia niepodległościowe Litwinów podzielała większość przedstawicieli mniejszości narodowych, w tym i Polaków.

Udowadnia to jeden, ale bardzo wy-

śmowny fakt. Latem 1988 roku wówczas jeszcze „Czerwony Sztandar” obchodził swe 30. urodziny. Z tej okazji władze Wilna wybudowały na Placu Katedralnym i obecnym Prezydenckim (ul. Daukanto) dwie potężne sceny, na których na rzecz „Sztandaru” wystąpili popularni artyści z Litwy i Polski – jednocześnie odbywały się „Dni Warszawy w Wilnie”. Wtedy to do pełniącego obowiązki redaktora naczelnego „Sztandaru” Krystyny Adamowicz zwrócili się przedstawiciele Sajūdisu z prośbą o użyczenie jednej ze scen dla przeprowadzenia wiecu. Proszę bardzo!

Gdy jest syty, śpi spokojnie...

Pierwszy Polak Trzeciego Tysiąclecia

Mama z synkiem

Fot. Marian Paluszkiwicz

Otrzymał na imię Sylwester. Trudno o bardziej trafny wybór. Przecież przyszedł na świat w kilka minut po północy, gdy mieszkańcy Litwy ledwie zdążyli spotkać Nowy 2001 Rok i wychylić sylwestrowego szampana.

Wczoraj wczesnym rankiem wybraliśmy się do zaśnieżonych Sużan, aby w domu odwiedzić pierwszego mieszkańca Wileńszczyzny, któremu dane było przyjść na świat w zaraniu XXI wieku i trzeciego tysiąclecia. Mały Sylwek, który jutro skończy dwa tygodnie, czuje się dobrze, ale wywiadu jeszcze nie mógł udzielić. Był zajęty ważniejszą dla niego sprawą – starannie ssał mleczko z piersi mamusi. Gdy mały jest syty, śpi spokojnie...

W rodzinie 29-letniej Janiny i 30-letniego Andrzeja Gajdamowiczów jest teraz dwoje dzieci. Pierwsza córeczka Anżelika ma już pięć lat.

Gajdamowiczowie marzyli o drugim dziecku: „Oczywiście, miał być chłopczyk!”

Rodzice „Dziecka Tysiąclecia” pochodzą z Sużan. Tu wyrosli, tu się uczyli w polskiej szkole. Teraz Andrzej pracuje w Wilnie, Janina jest konduktorem wagonów pasażerskich na Litewskich Linjach Kolejowych.

(Dokończenie na str. 8)

W NUMERZE:

Kraj

2

Wileński Sąd Okręgowy rozpoczął rozpatrywanie sprawy oskarżonego o umyślne zabójstwo swojej babci mieszkańca rejonu wileńskiego 18-letniego Stanisława Olenkowicza.

Aktualności

3

„Nikt nie może na szczytach przebywać zbyt długo. Miałem jednak swoją życiową ideę fixe - bezpieczeństwo niepodległej Litwy. Myślę, że to moje marzenie spełni się za dwa lata. Wtedy ze spokojem będę mógł zająć się wnukami.”

Polityka

6-

7

Polacy nie są skłonni do pochopnych rozczarowań i potrafią czekać na spełnienie obietnic. Czekali przez dziesięć lat na pierwszego Polaka w rządzie litewskim, zaczekają jeszcze kilka tygodni na Polaka wice - wojewodę.

Życie Wileńszczyzny

8

W samorządzie rejonu trockiego powstał Dział Informacji, który ma na celu zaoszczędzenie czasu osób, załatwiających w tej instytucji różnorodne sprawy.

TV Kurier

9-

16

Obok mnóstwa nagród Gong Li jest zapraszana w charakterze jurora prestiżowych festiwali filmowych.

Program telewizyjny na cały tydzień, ploteczki z wyższych sfer...

Kolumna Kombatantka

18

Kilka tygodni temu w kościele Miłosierdzia Bożego w Łodzi ksiądz arcybiskup dr Władysław Ziśka odprawił uroczystą Mszę św. ku czci Najświętszej Marii Panny Ostrobramskiej, podczas której w kaplicy pod tym samym wezwaniem zostały poświęcone dwie tablice o rodowodzie wileńskim.

Sport

19

Po raz kolejny koszykarze drużyny Lietuvos Rytas musieli połknąć gorzką pigułkę porażki. Z dziesięciu meczów rozegranych w Suprolidze stołeczni zawodnicy dwukrotnie wygrali. Ósme niepowodzenie przyszło w domowym meczu z niemiecką Alba Berlin 71:80.

„Dziewczyna Kuriera 2000”

20

Pierwszą miłość Joasia przeżyła jeszcze w przedszkolu. Obecnie nie jest zakochana, tylko zauroczona kimś tajemniczym: „Boję się wyrysować w wyobraźni takiego Pana Idealnego” – mówi „Dziewczyna „Kuriera” Joasia Moro.

Sentencja

Trzeba mieć dużo cierpliwości, by się jej nauczyć.

Lec

Odszkodowania za przymusową pracę w Rzeszy

Kolejna tura debat

Dyplomaci litewscy liczą na to, że jeszcze do końca stycznia zakończą debaty na temat trybu wypłaty odszkodowań obywatelom Litwy, którzy w latach drugiej wojny światowej wywiezieni zostali na przymusowe roboty do Niemiec.

Dyrektor Departamentu Informacji i Kultury MSZ Petras Zapolskas poinformował, że w środę w Berlinie odbyła się kolejna tura debat. Litwę reprezentowali na niej przedstawiciele MSZ oraz Centrum Badań Ludobójstwa i Rezystencji Mieszkańców Litwy. W rozmowach uczestniczyli też przedstawiciele niemieckiej fundacji „Pamięć, odpowiedzialność i przyszłość” oraz

Rosji i Łotwy. Jak poinformował Zapolskas, szef delegacji litewskiej, dyrektor Pierwszego Departamentu Stosunków Dwustronnych MSZ Audrius Brūzga powtórzył zasadnicze stanowisko Litwy, że podania na otrzymanie odszkodowania powinno zbierać Centrum Badań Ludobójstwa i Rezystencji Mieszkańców Litwy, a odszkodowania mają być płacone bezpośrednio z Niemiec poprzez działające na Litwie instytucje finansowe.

Przypuszczalnie negocjacje zostaną zakończone w końcu stycznia, a pierwsze wypłaty będą uiszczane już w marcu.

(BNS)

Z zagranicy deportowano 3,5 tys. obywateli Litwy

Z Anglii — najwięcej

W ubiegłym roku do Litwy z zagranicy deportowano bądź nie wypuszczono tam 3498 obywateli Litwy. W 1999 r. ich liczba wynosiła blisko 2000.

Jak poinformował Departament Policji Granicznej, w roku 2000 najwięcej Litwinów deportowano z Wielkiej Brytanii — 1372 (38 proc. ogółu), z Niemiec — 717 (20 proc.), ze Szwecji — 412 (11 proc.).

Z Wielkiej Brytanii najwięcej Litwinów wydano za nielegalny pobyt w tym kraju — 535 osób i za nielegalną pracę — 467. Do kraju nie wypuszczono 297 obywateli.

Z Niemiec Litwini najczęściej wydani są również za nielegalny pobyt — 262 osoby i za nielegalną pracę — 248.

Tymczasem ze Szwecji najwięcej osób deportowano dlatego, że nie miały one środków na utrzymanie — 116 oraz za naruszenia prawne — 98 obywateli.

"Biały mir" w akcji

Planują pikietę

Były (1991 r.) dowódca wileńskiego OMON'u Bolesław Makuty-nowicz, obecnie ukrywający się przed litewską praworządnością dziennikarz Stanisław Mickiewicz oraz deputowany do Dumy Państwowej Rosji Viktoras Alksnis dziś organizują wiec przed ambasadą litewską w Moskwie.

Zgłoszenie w sprawie zorgani-

zowania pikiety złożyła mało znana w Rosji organizacja „Biały mir”. Jak głosi rozpowszechnione wczoraj jej oświadczenie, wiec poświęcony zostanie „10. rocznicy prowokacji wileńskiej, gdy zamachowcy z „Sajūdisu” rozstrzelali manifestację przed wieżą telewizyjną”.

(BNS)

Rozmowa z Vytautąsem Landsbergisem, przewodniczącym Sejmu Restytucyjnego

O błędach, wnukach i bezpiecznej Litwie

— Atak wojsk sowieckich na wieżę telewizyjną w nocy 13 stycznia 1991 roku — to było fiasko gorbaczowskiej pierestrojki — powiedział „Kurierowi” Vytautas Landsbergis.

Były przewodniczący parlamentu litewskiego podkreślił, iż dopiero te wydarzenia oraz ofiary śmiertelne na ulicach Wilna przekonały świat o tym, że Litwa nie ma innego wyjścia jak stać się niepodległym państwem. Litwa ma już za sobą dziesięć lat niepodległego bytu. I przez cały ten czas jedną z najważniejszych ról w litewskiej polityce odgrywał Vytautas Landsbergis. Była to obecność znacząca nie tylko sukcesami. O porażki właśnie zapytaliśmy byłego przewodniczącego Sejmu.

— Patrząc z dzisiejszej perspektywy można w naszej działalności doszukać się wielu błędów — powiedział Landsbergis. — Pamiętajmy jednak, że o nich wiemy tylko teraz. Wtedy choćby widzieliśmy jako naszego partnera strategicznego bogatą Szwecję, a nie Polskę, bo tak chciała większość społeczeństwa. Te dziesięć lat nauczyły nas również tego, że odkładanie jakichkolwiek reform w czasie potem się mści. A ten, kto rozpocznie reformy szokowe najczęściej w perspektywie wygrywa. Proszę zobaczyć, jak ułożyły się reformy ekonomiczne w Polsce. Balcerowicz odniósł wielki sukces. Ale ten sukces dla niego akurat zakończył się praktycznym odejściem od polityki. Bo obywatele Polski choć chętnie korzystają z efektów reform ekonomicznych, to jednocześnie ich głównego animatora jakby chcieli zapomnieć.

Landsbergis przypomniał jednak, że wtedy, przed dziesięciu laty najważniejsze wydawały się nie reformy ekonomiczne, ale utrzymanie niezależności litewskiego państwa.

— Każdy kolejny dzień niezależności był już dla nas wielką wycieczką. Wiedzieliśmy jednak, że przyjdzie czas budowania własności prywatnej jako fundamentu naszej państwowości. Jeśli więc można mówić o błędach, to przede wszystkim dotyczyły one niektórych rozwiązań w budowie tegoż biznesu. Wynikało to z naszego niedoświadczenia w budowaniu tych struktur. Pamiętajmy także, iż budowaliśmy system antynomenklaturo-

„Myślę, że moje marzenie spełni się za dwa lata” — mówi Landsbergis

Fot. ELTA

wy, jednocześnie jednak dla sprawnego funkcjonowania państwa musieliśmy zgodzić się na funkcjonowanie wielu nomenklaturowych struktur. Może należało te struktury jednak zniszczyć do cna, nawet godząc się na przejściowo większy chaos w państwie? Może już wtedy należało zdecydowanie postawić na walkę z korupcją. A nam się wydawało, że wielu, później skorumpowanych, urzędników podzieli nasz entuzjazm dla tworzenia państwa i nie będzie się oglądało w takich doniosłych czasach na swoje małe, brudne interesy.

Vytautas Landsbergis nie uważa natomiast za błąd stopniowego zrywania kontaktów gospodarczych z Rosją.

— To był nasz strategiczny kierunek. I wynika to nie z umiłowania dla Zachodu, tylko z chęci uniezależnienia się od godzącego w naszą niepodległość państwa rosyjskiego, które wszak ani myśli wyrzekać się swoich imperialnych celów. Ponadto gospodarka rosyjska jest obecnie po prostu słaba. Każde jej zawirowanie oznacza także potworne zawirowania w krajach związanych z gospodarką rosyjską. A tak jesteśmy obecnie już w miarę stabilni gospodarczo. A kto nie wierzy, to niech pojedzie sobie dla porównania na Białoruś.

— Czy sprzedaż rafinerii Wiliamsowi była błędem?

— Nie, bo to właśnie jeden z elementów naszego uniezależnienia od Rosji, od jej kompleksu paliwo-energetycznego.

— Paksas, Vagnorius, Prunskienė — to byli kiedyś pańscy ludzie. Teraz jakby wasze drogi mocno się rozeszły. Czy to nie jest pańska życiowa porażka?

— Jeśli odeszli, to widać nie byli moimi ludźmi. A swoją drogą trzeba pamiętać, że kiedyś wszyscy występowali pod skrzydłami Sajūdisu. Spajało nas dążenie do niepodległości. Gdy ta niepodległość przyszła, to i rychło okazało się, że mamy swoje, nie zawsze identyczne poglądy polityczne.

— Wiele środowisk spekuluje już o pana odejściu z polityki. Czy to nie będzie największa klęska życiowa?

— Nikt nie może na szczytach przebywać zbyt długo. Także i Landsbergis. Miałem jednak swoją życiową idee fixe — bezpieczeństwo niepodległej Litwy. Myślę, że to moje marzenie spełni się za dwa lata, gdy Litwa wstąpi do NATO. Wtedy ze spokojem człowieka spełnionego będę mógł się zająć wnukami.

Krzysztof Szczepanik

POLISH AIRLINES

LOT Przez Warszawę bliżej

PRZEDSTAWICIELSTWO W WILNIE, RODŪNIOŠ KELIAS 2, TEL. (8-22) 739020

KREDYT BANK

REWELACYJNE OPROCENTOWANIE LOKAT!

Termin	1 mies.	3 mies.	6 mies.	12 mies.
LTL	5.1%	6.5%	7.0%	8.1%
USD	3.7%	5.2%	5.7%	6.0%
DEM	3.0%	3.5%	3.6%	4.0%

Odsetki są podane w skali rocznej.
Minimalna suma lokaty 1000 litów lub równowartość w innej walucie.

CZEKAMY NA CIEBIE W TWOIM BANKU!
Kredyt Bank S.A.
Ul. Liejyklos 3/1, Wilno, tel. (22) 79 10 72, 79 11 03, www.kredytbank.lt

Ostatni jej film mogą podziwiać wilnianie

Gong Li — najpiękniejsza gwiazda z Chin

Gwiazda takich cieszących się międzynarodowym uznaniem filmów, jak „Zapał czerwoną latarnię” (1991), „Zegnaj, moja nałożnico” (1993) oraz „Szanghajska triada” (1995) w dzieciństwie nawet nie marzyła zostać aktorką.

Urodzona w rodzinie profesora ekonomiki Gong Li zawsze marzyła o karierze śpiewaczki. Nie udało jej się jednak wstąpić do prestiżowej szkoły muzycznej, toteż przyszła gwiazda filmowa „z biedy” wybrała studia dramatyczne. Nie dość że piękna, ale też utalentowaną studentkę niebawem zauważył reżyser Yimou Zhang. Sympatia przerodziła się w twórczą współpracę. Najjaskrawiej Gong Li zabłysła w jego filmie „Historia Qui Ju” (1992), za który zdobyła nagrodę najlepszej aktorki roku na 49. festiwalu filmowym w Wenecji. Wiąż tej pary — zarówno filmowa, która zaowocowała kilkoma wspaniałymi filmami, jak i osobista — zerwała się wtedy, gdy Gong zapoznała się z przedsiębiorcą branży tytoniowej z Singapuru, którego też poślubiła w roku 1995. Jak wiadomo, współpraca uroczej Chinki z innym znanym reżyserem chińskim Chen Kaide nie była tak bardzo skomplikowana. Ostatni jej owoc — imponujący film „Cesarz i morderca” mogą obecnie podziwiać widzowie wileńskich kin.

O urodzie: Li uważana jest nie tylko za najbardziej znaną chińską gwiazdę filmową. Nie szczędzi się jej takich epitetów, jak „chińska Greta Garbo”, czy nawet „jedna z najpiękniejszych kobiet świata”.

O reklamie: Od roku 1997 Gong Li jest twarzą lidera kosmetyków „El’Oreal”.

O muzyce: Swą niewątpliwą muzycznością uroczą aktorka uodowodniła śpiewem w filmie „Szanghajska triada”. Aktorka kontynuuje próby muzyczne — niebawem ma się ukazać jej pierwsza płyta kompaktowa. Gong nie tylko śpiewa, ale jest też autorką tekstów.

O wielkim marzeniu w Hollywood: Aczkolwiek Gong Li wystąpiła w 21 filmach, z których liczne

Chińska Greta Garbo

Fot. archiwum

zdołały międzynarodowe uznanie, nie miała jeszcze możliwości pracy w Mekce światowego kina — Hollywoodzie. Co prawda, w „Chińskiej skrzynce” Wayne’a Wango jej partnerem był słynny Jeremy Irons, ale Gong Li nigdy nie była całkowicie usatysfakcjonowana pracą z zachodnimi osobistościami.

„Cenię Jeremy’ego, ale cały film ducha chińskiego odzwierciedlił dosyć powierzchownie”, powiedziała aktorka. Jej marzeniem jest jednak zagrać z Richardem Gerem. Podobno scenariusz ich wspólnego projektu — filmu „Nie zamknięte drzwi” już przy-

biaera kontury. Gong Li przyznaje, że nie brak zaproszeń do Hollywoodu, mimo że aktorka słabo jeszcze mówi po angielsku. „W kinie nie język jest istotnym warunkiem komunikacji” — powiedziała.

O uznaniu: Obok mnóstwa nagród Gong Li jest zapraszana w charakterze jurora prestiżowych festiwali filmowych. W 1997 r., wspólnie z Isabelle Adiani była członkiem jury jubileuszowego 50. Festiwalu Filmowego w Cannes.

O świętach: Gong Li swoje urodziny obchodzi w ostatnim dniu roku. U progu Nowego Roku 2001 ukończyła 35 lat.

Keanu Reeves i narkotyki

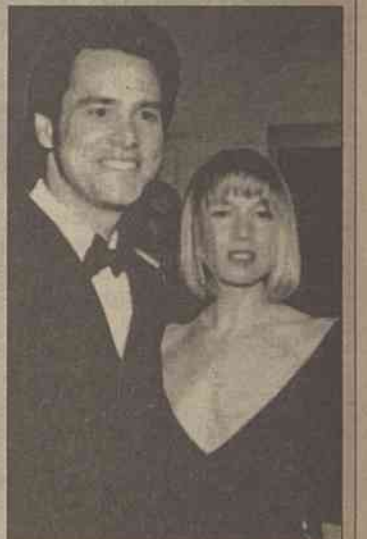

W najnowszym numerze czasopisma Vanity Fair Keanu Reeves przyznał, że miał wspaniałe doświadczenia z narkotykami. Naprawdę wspaniałe — podkreślił gwiazdor Matrixa. Reeves powiedział, że narkotyki, które brał lata temu, nauczyły go patrzeć na życie z różnych perspektyw. Nie traktuję palenia marihuany jako nałogu — dodał.

Grinch został sam

Jim Carrey i Renee Zellweger rozstali się. Para, która poznała się na planie filmu Ja, Irena i Ja, planowała pobrać się podczas tegorocznych Świąt Bożego Narodzenia. Na przyjęciu charytatywnym, które odbyło się 11 grudnia w Hollywood, Renee pojawiła się sama. Wyglądała na smutną i nie chciała rozmawiać z prasą. Carrey nie przyszedł natomiast na premierę muzycznego przedstawienia Burt Bacharach, podczas której miał jej towarzyszyć.

Jak donosi E!Online rozpad związku Jima i Renee nastąpił niezwykle szybko i niespodziewanie. Plotki głoszą, że Carrey i Zellweger doszli do wniosku, iż tak naprawdę w życiu liczą się dla nich zupełnie inne rzeczy. Lepiej późno niż wcale...

Nie rozbierajcie się!

Magazyn Total Film opublikował listę aktorek i aktorów, których fani nigdy nie chcieliby zobaczyć nago.

Na pierwszym miejscu znaleźli się Woody Allen i gwiazda sitcomów Roseanne Barr. Pełna lista wyróżnionych poniżej.

Kobiety: Roseanne Barr, Kathy Bates, Kathy Burke, Gwyneth Paltrow, Miriam Magolyes.

Mężczyźni: Woody Allen, John Goodman, Steve Buscemi, John Travolta, Clint Eastwood.

Palenie na ekranie

Zachęta

Według najnowszych wyników badań amerykańskich naukowców, palenie papierosów przez gwiazdy filmowe zachęca do tego samego nieświadomych nastolatków.

Zakaz reklamowania wyrobów tytoniowych w filmach praktycznie nie jest przez amerykańskie firmy

przestrzegany. Brytyjcy lekarze przeanalizowali ponad 250 najpopularniejszych filmów ostatnich kilku lat i ogłosili, że w ponad 85% z nich aktorzy palili papierosy. W 28% eksponowano papierosy konkretnej marki.

Co ciekawsze, papierosy pojawiały się zarówno w filmach przeznaczonych dla dorosłych, jak i dla młodych widzów. Tak, tak. Tytoniu używali bohaterowie obrazów takich, jak „Pogromcy duchów II”, „Kevin sam w Nowym Jorku”, „Kochanie, zmniejszyłem dzieciaki”,

„Gliniarz w przedszkolu”, „Faceci w czerni” czy „Gruby i chudszy”. Analiza porównawcza filmów zrealizowanych przed i po wprowadzeniu zakazu reklamowania wyrobów tytoniowych na ekranie także przyniosła ciekawe rezultaty. Liczba papierosów wypalonych w filmach praktycznie się nie zmieniła.

Nie można też nazwać przypadkiem tego, że ponad 80% papierosów na ekranach to wyroby czterech największych wytwórni tytoniowych w USA.

Sarandon i Hurley w Przyjaciółkach

Susan Sarandon i Elizabeth Hurley dołączą w 2001 roku do obsady serialu Przyjaciele. Sarandon zagra gwiazdę opery mydlanej, która zaprzyjaźnia się z Joeyem (Matt Le Blanc). Hurley zdecydowała się wystąpić w serialu po, namowach Matthew Perry’ego, z którym poznała się na planie filmu Servicing Sarah. Znajomi aktorki twierdzą, że nie może się ona już doczekać początku zdjęć do sitcomu. Przypomnijmy, że w 1999 roku, dzięki zaproszeniu Perry’ego, w kilku odcinkach Przyjaciół wystąpił Bruce Willis.

KOLUMNA KOMBATANCKA

Otwarcie i poświęcenie Muzeum Okręgu Wileńskiego AK w Łodzi

Dwie tablice

Kilka tygodni temu w kościele Miłosierdzia Bożego w Łodzi ksiądz arcybiskup dr Władysław Ziśłek odprawił uroczystą Mszę św. ku czci Najświętszej Marii Panny Ostrobramskiej, podczas której w kaplicy pod tym samym wezwaniem zostały poświęcone dwie tablice. Jedna na cześć młodzieży wileńskiej za udział w walkach o wolność Polski; druga, epitafijna, ku czci Polaków pomordowanych w Ponarach pod Wilnem.

Tablicę Ponarską odsłoniła wraz z osobami towarzyszącymi prezes Rodziny Ponarskiej pani

Uroczystość upamiętniająca akowców wileńskich

Helena Pasierbska. Tłem dla w/w tablic jest „Polska Golgota” – kompozycja autorstwa przyjaciela AK-owców, miejscowego proboszcza ks. prałata Bednarka. Szlak ziemny znaczone głazami i krzyżami kończy się w pobliżu kopii obrazu Matki Boskiej Ostrobramskiej, gdzie w przyszłości będzie ustawiony Jej ołtarz. Z napisów umieszczonych na głazach: Ponary, Katyń, Miednoje, Charków itp. kapią krwawe łzy na widniejące u ich podnóża ślady stóp naszych Rodaków pędzonych na zagładę.

Po Mszy św. i poświęceniu tablic w wypełnionym po brzegi kościele odbył się Apel Poległych dla uczczenia bojowników AK Ziemi Wileńskiej. Wykonany został przez uczniów Gimnazjum i Liceum im. Jana Pawła II działającego przy tu-tejszej parafii. W uroczystości uczestniczyli: Poczty Sztandarowe AK, wojska, organizacje społeczne i kościelne oraz licznie przybyli z całej Polski byli żołnierze AK Okręgu Wileńskiego. Poczet Sztandarowy Okręgu Wileńskiego wystąpił w składzie: por. Medard Kozłowski, Karol Romanowski i Józef Januszkiewicz. Całością uroczystości dowodzili na zmianę proboszcz Bednarek i płk Jerzy Urbankiewicz.

Symbol Wilna

Po uroczystościach w kościele arcybiskup dokonał poświęcenia i otwarcia nowej siedziby Muzeum

Okręgu Wileńskiego AK. Muzeum mieści się na pierwszym piętrze domu parafialnego, w obszernej wielobocznej specjalnie na ten cel zaprojektowanej sali. Na starannie wykonanych planszach widnieją setki opisanych zdjęć, a między nimi rozwieszono broń i sprzęt wojskowy. Każda z brygad wileńskich i nowogródzkich przedstawiona jest na oddzielnej planszy podobnie: Legalizacja, Egzekutywa, BIP i Podokrąg Litwa Kowieńska. Oddzielną ekspozycję stanowią ekspozyty z więzień, łagrów i plansza ze zdjęciami pomordowanych w Ponarach. W jednej z nisz umieszczono podświetloną makietę Ostrej Bramy symbolu Wilna. Powstanie tego niezwykłego Muzeum zawdzięczamy ostatniemu żyjącemu dowódcy Wileńskiego Kedywu, wtedy porucznikowi – dziś pułkownikowi, więźniowi Workuty i innych sowieckich łagrów Jerzemu Urbankiewiczowi i grupce zamieszkałych w Łodzi wileńskich AK-owców. Ofiarności wilniuków rozsianych po Polsce i całym świecie Muzeum zawdzięcza posiadane ekspozyty i ciągle ich dalszy dopływ.

„Wiano” Urbankiewicza

W siedzibie Muzeum działa również specjalistyczna biblioteka, archiwum, odbywają się też tu lekcje muzealne dla młodzieży szkolnej. Pan Jerzy Urbankiewicz wraz z współpracownikami od lat wyda-

Z okazji dni urodzin członków Dobroczynnego Stowarzyszenia Kombatantów na Litwie **Dominika Jasińskiego, Bronisława Borkowskiego, Antoniego Korwiela, Wiktora Paszkańca, Makarasa Kondratasa, Mieczysława Jacewicza, Fabiana Paszkiewicza, Jana Stecha, Konstantego Sinkiewicza, Anastazego Dica, Józefa Jelińskiego** oraz członków Klubu Polskich Weteranów Wojny na Litwie **Jonasa Aliszaukska, Zdzisława Szadziańca** życzymy im mocnego zdrowia, pomyślności i dobrego nastroju na co dzień.

Jedna z poświęconych tablic w kościele łódzkim

je czasopismo „Wiano” – trybuna AK-owców wileńskich (ostatnio był 133 numer) i Zeszyty Historyczne „Wiano”, których 20 numer „Najmłodszy partyzant wileński” właśnie trafił do rąk czytelników. Są to wspomnienia Jerzego Widejki „Jureczka” z III Brygady Szczerbca, który obecny był na wyżej opisanych uroczystościach. Jerzy Urbankiewicz jest talentowanym rysownikiem, dziennikarzem, autorem wielu publikacji i książek, i oczywiście, przedwojennym uła-

nem, co zawsze z dumą podkreśla. Muzeum Okręgu Wileńskiego AK w Łodzi (ul. K. Baczyńskiego 156) oczekuje na zwiedzających w czwartki od godz. 15.00 lub po uzgodnieniu telefonicznym. Mile widziane są również archiwalia, wspomnienia, ekspozyty być może znajdujące się jeszcze w posiadaniu byłych kresowych partyzantów lub ich rodzin.

Ryszard Mackiewicz
Warszawa
Fot. archiwum

Oplątek w Klubie Polskich Weteranów Wojny

Łączy ich wspólny los

Cała gromada Klubu i goście

Fot. Jerzy Karpowicz

Na tradycyjny oplątek członków Klubu Polskich Weteranów Wojny przybyli koledzy broni z różnych miejscowości, zresztą nie tylko Wileńszczyzny, ale nawet z Olity. W siedzibie Zarządu Miejskiego ZPL miejsca starczyło wszystkim. Przy wspólnym stole 10 stycznia spotkali się ludzie, których łączy wspólny los – walka z okupantem w latach wojny.

Na spotkanie z kolegami broni przybyli goście, a wśród nich konsul generalny RP Mieczysław Jankiewicz, attaché obrony RP Wło-

dzimierz Marzęda, major Sławomir Molsa, prezes ZPL Jan Sienkiewicz, dr Jarostaw Wołkonowski, wiceprezes ZM ZPL Alicja Pietrowska i inni. Pozdrowienia gości pod adresem kombatantów były przyjęte szczerymi oklaskami.

Chwilą ciszy uczczono kolegów, którzy odeszli z naszych szeregów na zawsze. A odeszło w ciągu 10 lat 26 kombatantów.

Przełamaliśmy się oplątkiem, składaliśmy sobie nawzajem życzenia, śpiewaliśmy kolędy, a później też pieśni partyzanckie. Przy lamp-

ce szampana potoczyły się ożywione rozmowy. A wspomnień nasi koledzy mają wiele, gdyż każdy z nas miał ciernistą drogę, ale też swoją, indywidualną.

Na spotkaniu było patriotyczne i wesoło. Dziękujemy wszystkim, którzy zechcieli w to doroczne święto kilka chwil spędzić z kolegami broni, a także konsulowi generalnemu za materialne wsparcie naszego kombatanckiego oplątku.

Stanisław Kaczkan
prezes KPWW

Poopłatkowe podsumowanie

Podziękowanie

Zarząd Dobroczynnego Stowarzyszenia Kombatantów Polskich serdecznie dziękuje wszystkim osobom, które wzięły udział w oplątku kombatanckim.

Szczególną wdzięczność wyrażamy tym organizacjom, które się przyczyniły do spotkania się przy świątecznym stole kolegów szlaków wojennych. A przede wszystkim Ambasadzie RP na Litwie i Konsulatowi Generalnemu za finansowe wsparcie. Za pośrednictwem „Kuriera” składamy też podziękowanie za przybycie na oplątek kombatancki attaché obrony RP Włodzimierzowi Marzędzie, oraz jego zastępcy majorowi Sła-

womirowi Molsie, pracownikowi konsulatu Hannie Nowak, dyrektorowi Centrum Kultury Polskiej im. St. Moniuszki Apolonii Skakowskiej, dyrektorowi firmy „Klion” Zygmuntovi Klonowskiemu.

Kombatanci wileńscy serdecznie witali gości z Polski – redaktor naczelną miesięcznika „Kombatant”, rzeczniczkę prasową Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Bożenę Materską, pana Czesława Drzewieckiego z Warszawskiego Okręgu AK, który przez wiele lat wspiera materialnie nasze Stowarzyszenie.

Stefan Matusiewicz
Prezes zarządu DSKPL

Szanowni Kombatanci!

Zawiadamiamy, że kolejne zebrania członków Stowarzyszenia Kombatantów Polskich będą się odbywały w Domu Polskim przy ul. Naugarduko 76. Najbliższe (wchodziny) odbędzie się 18 stycznia o godz. 10. 30.

Zarząd DSKPL

Kolumna Kombatanska ukazuje się dzięki wsparciu
Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych RP

Krzyżówka z kuponem

Miasto w wojew. nowosądz	Liożel Przed roz- wodem	Niejedna w ka- lendarzu 2	Przynosi zmianę pogody	Pseudo- nim Dob- rzańskiego	Miasto na Honsiu 11
	12		Oman inaczej		8
Mazak Patoka Odwiar	13			Polece- nie kaprala	Wróg punka
	4		Wytyczo- na droga		
Letnie narty Zator					
			Rośliny motyw dekora- cyjny	Wyrzeka się uciech życia 17	Fotel- łóżko 1
W opat- runku Rakieta			Sklep sa- moobstę- gowy		Cesarz rzymski
	16		W zakonie okres próbny		Bóg pasterzy
Pasma górskie w Tatrach	Duży kwiat ra- batowy	Bezsilnik. pojazd drogowy 3			
				Kraina szczęś- liwości	
Chytrus, spryciarz	Zawodo- wy skok	Senwantka "Dobra..." dla dzieci	15		6
	14			Wściek- łość, obłęd 9	Arktycz. ssak morski
Np. jabłko, grusza			Ze stolicą Szilong 5		Torba podróż- na
Narodo- wość Kawa zbożowa Wiatr pod- zurotni- kowy				Dryf	
			Święce- nia bis- kupie		
		10	Miasto nad Grabią	7	

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 17 utworzą rozwiązanie – imię i nazwisko twórcy polskiego przemyślnictwa, konstruktora lampy naftowej. Ułożył Kazimierz Wołodko

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----

Kupon z dn. 13 stycznia 2001 r.

Na kupon z hasłem czekamy do końca miesiąca. Wśród zwycięzców zostaną rozlosowane nagrody.

ELEPHAS
KRYGYNAS • KSIĘGARNIA

Vilnius, Olandų 3,
tel. 25 30 55

Wszystkie lektury szkolne,
słowniki i wydania encyklopedyczne,
bestsellery i poradniki,
czasopisma polskie
a także

duży wybór kalendarzy ściennych

ATRAKCYJNE CENY!

Szkoła Mariny Miżiurskiej

OTWIERA WYDZIAŁ EKSTERNISTYCZNY

(klasy 9 i 10, 11 i 12, w ciągu roku)
Do 1 lutego zapraszamy chętnych
ukończenia klas 10 i 12.

Nauka płatna

Lekcje prowadzone są w językach
litewskim, rosyjskim i polskim.
3 razy tygodniowo, początek o godz. 16

Vilnius, tel. 67 05 18 (do godz. 16)
48 38 97 (od godz. 19)

Japonia

Problem bezdomnych

Tokio, stolica Japonii – uważanej za drugi po USA najbogatszy kraj na świecie – boryka się obecnie z problemem rosnącej liczby bezdomnych.

Trwająca od ponad roku recesja, której towarzyszy wzrost bezrobocia, sprawiła, że rekordowo rosła także liczba śpiących na ulicach miasta Tokijczyków. Władze miejskie zapowiedziały w piątek budowę nowego schroniska dla bezdomnych, w którym dach nad głową znajdzie około 300 najbiedniejszych. Budowa rozpocznie się jednak dopiero w nowym roku finansowym, rozpoczynającym się w Japonii w kwietniu.

Jak powiedział przedstawiciel rządowego Biura ds. Opieki Społecznej, bezdomni – jednakże co najwyżej przez okres jednego miesiąca – będą mogli spać w nowym schronisku, dostaną tu jedzenie a także będą mogli skorzystać z rad pracowników opieki społecznej.

Zdaniem organizacji charytatywnych, władze jednak zbyt późno

w zbyt małym zakresie zainteresowały się sprawami najuboższych mieszkańców Tokio. Nie należy oczekiwać żadnego rozwiązania problemu dopóki nie zostanie rozstrzygnięta kwestia bezrobocia – ocenia cytowany przez agencję Reuters Toshiya Sasaki ze Zjednoczonego Kościoła Chrystusa, aktywnie pomagającego tokijskim bezdomnym.

Według nieoficjalnych szacunków, w samym Tokio na ulicach śpiał obecnie co najmniej 5700 bezdomnych – 1,6 razy więcej niż jeszcze cztery lata temu. Ponad połowa z nich spędza noce i dni w tokijskich parkach.

Władze miejskie we współpracy z organizacjami charytatywnymi utrzymują dwa działające tylko w zimie schroniska, w których może pomieścić się 388 osób. Przez cały rok działają tu tylko dwa ośrodki, w których dach nad głową może otrzymać ogółem 156 osób, pod warunkiem iż są to ludzie aktualnie szukający pracy.

Motoryzacyjne testy

Niebezpieczny seicento

Produkowany w Polsce fiat seicento jest najmniej bezpiecznym "maluchem" z przetestowanych ostatnio przez niezależny Europejski Program Oceny Nowych Samochodów (ang. Euroncap), wspierany przez rządy i organizacje konsumenckie UE.

Najbezpieczniejsza dla kierowcy i pasażerów, spośród 14 zbadanych modeli, okazała się toyota yaris, a popularny w Polsce daewoo matiz znalazł się w środku stawki. Euroncap przyznał seicento 1,1 zaledwie 12 punktów na 34, czyli 35 proc. Fatalnie (na 13 proc.) wypadło ono zwłaszcza w ocenie skutków uderzenia z przodu, nieco lepiej z boku (na

56 proc.). Najbardziej zagrożona była twarz, lewa noga i stopy kierowcy przy uderzeniu z przodu i jego brzuch przy uderzeniu z boku.

Toyota yaris 1,0 terra zdobyła łącznie 29 punktów na 34 (85 proc.). Kolejne miejsca zajęły renault clio 1,2 RTE, skoda fabia 1,4 classic i volkswagen polo 1,4 (po 26 punktów) oraz peugeot 206 1,4 XR (25 pkt.). Daewoo matiz SE+ uzyskał 19 punktów. Niewiele bezpieczniejszy od seicento okazał się citroen saxo 1,1 SX, zdobywając 13 punktów.

Szczegóły można znaleźć na stronie internetowej www.euroncap.com.

Madonny problemy z jankesowską wymową

Uczy się angielskiego

Uważana przez niektórych za mistrzynię autoreklamy amerykańska gwiazda pop Madonna pobiera lekcje angielskiego, by stracić swoją jankesowską wymowę i mówić z akcentem brytyjskim.

Aktorka i piosenkarka w jednej

osobie chce grać w filmach postaci kobiet brytyjskich. Zdaniem Patsy Rodenburg, która stawia głosy aktorom Teatru Narodowego w Londynie, gwiazda może w ciągu kilku tygodni mówić jak prawdziwa Angielka, ponieważ ma dobry słuch.

Litewskie Radio
zaprasza codziennie
o godz. 17 min. 30
do słuchania na falach
FM-105,1 Mhz
audycji w języku polskim
Życzymy dobrego odbioru!

od poniedziałku do piątku
o godz. 18.50 i 21.20 tylko na

Wiadomości
w języku polskim
i anons jutrzejszego
"Kuriera Wileńskiego"
Oprócz tego - reportaże
okolicznościowe z życia Polaków
Wilna i Wileńszczyzny, rozmowy
z interesującymi ludźmi

zewnętrzna
i wewnętrzna reklama
firmowe opakowanie
wizytówki, ulotki,
brozury
firmowe blankiety
pocztówki, kalendarze
nalepki, etykiety
reklama na środkach
transportu
napisy na ubraniach
i t.p.

projektowanie i produkcja reklamy

STUDIO REKLAMOWE
Dariusz ir Gireno g. 2
LT-2038 Vilnius
tel.: (8-22) 33 23 41
tel.: (8-22) 61 97 15
GSM: (8-287) 9 48 48
GSM: (8-285) 5 65 94
e-mail: cherm@is.lt

